

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban.
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. MOLNÁR GYULA.
Kiadják:
Gruda Pál és Társa.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Neptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 10 krajczár.

Grómon-jubileum.

A kormánypárti lapok bejelentik suttymban Grómon Dezső abbeli szerepny kívánását, hogy ősszel jubileumot kíván ünnepelni, lévén 10 éve annak, hogy a honhazát tehetségeivel boldogítja.

A gyengéd híradásban értésére adatik Bácsmegyének is, hogy tegyen ki magáért, mert Grómon Bácsmegye főispánja is volt.

Mi sem természetesebb, mint hogy mi, a kik kötelességszerűn méltatjuk az érdemet, megértjük a kormánypárti lapok oldalbökését és sietünk figyelmeztetni mindenkit, a kit illet, hogy készüljön a nagyszabású jubileumra.

Grómon Dezső bácsmegyei főispánnak bokros érdemei vannak, mik közt első sorban tündöklök azon nagy-lelkű ténye, hogy vagyonát Tisza Kálmán uralmának meghosszabbításáért elherdálta s mint esődbe jutott „mél-tóságos” ur vonult ki a megyéből,

hagyván maga után megszámlálhatatlan mennyiségű nadrágot s még ennél is több kifizetetlen számlát.

Ezek között első helyet vivta ki magának a bácsmegyei Gazdasági Egylet számlája, mely 1000 frtról szól, s származott akként, hogy Grómon alapító tagul iratkozott a nevezett egyletbe.

A nagy-lelkű adományért kapott illo tempora jegyzőkönyvi elismerést s élvezett tagsági jogokat.

Fizetni azonban nem akarózott neki.

Ebben a kényes situációban segítségére jött neki Sándor Béla főispán, a kívül véd- és daczszövetséget kötött, hogy egyik a másikat életrehalálra védelmezni fogja.

Sándor Béla azt az indítványt terjesztette a Gazdasági Egylet választmányára elé, hogy írja le a Grómon 1000 frtos tartozását, mint behajthatlant. A választmány megtette.

S most ott fityeg Grómon Dezső

neve a fizetésektelen adósok lajstromába, a ki ellen még perelni se érdemes.

Viszont mikor a bácskai főispáni szék ingott Sándor Béla alatt, akkor Grómon járult a belügyminiszter elé, hogy világért se bántsa Sándor Bélát, mert az nagyon kiváló férfiú és közgazgatási kapacitás.

Azonfelül Grómonnak más érdemei is vannak. Szívélyes ur, a ki minden embert lekötelez, ha mással nem, egy kézsorítással.

Jó ember s udvarias államtitkár. — Miért ne jubilálna?

A Gazdasági Egyletnek adunk egy jó tanácsot. Készüljön a jubileumra el egy nagy és diszmagyarba bujtatott deputációval s vitesse föl Grómonnak ezüst tálezán jubileumi ajándékul a behajthatlanná vált 1000 frtról szóló alapító levelet.

Ennél szebb ajándékot senki se fog vinni Grómon Dezsőnek.

TÁRGYA.

A „tisztaság” terjesztéséről.*)

Irta: Szirtes Miksa.

Midőn dolgozatommal a nyilvánosság elé lépek, lehet, hogy azon nehéz helyzetbe kerülhetek, mint ama keleti kalmár: ki mindennemű ékszereket, biborokat, drágaköveket árulgatott, s reggeltől napestig kínálgatta a járó-kelőknek áruit. Amint egyszer a királyi palota előtt elhaladt, a király is meghallja ezt, s a kalmárért küldi emberét. Ez ijedten ván-szorog a királyi trón elé. — „Mit árulsz?” kérde a király. „Semmit”, felelt fogvaczogva a kereskedő. „Hazudsz!” főrmedt rá a király, „hisz szüntelen kiabálok: vegyenek ékszeret, bibort!” — „Vagy ugy”, válaszol a szegény, „igaz, én mindenkinek másnak kinalom portékáimat, de számodra, Főlség nincs drágakövem, biborom, mert — portékám nem uj.”

Ezen értekezletben sem szölok uj dolgról, közismeretességű ezen tárgyam, napirenden van az, s ugy a tanferfiak, mint a kormány egyáltalán foglalkoznak azzal, hogy

*) Főolvasatott az izr. tanító-egyesület bács-bodroghmegyei főkörenek Zomborban, 1894. július hó 2-án megtartott közgyűlésén.

miként lehetne az egészség fentartásához okvetlenül megkívántató tisztaságot a nép közt nagyobb mérvben terjeszteni.

„A tisztaság minden erény lilioma, mely az embereket az angyalokhoz hasonlóká teszi”, így mondja jeles mondatába Szalezi szt. Ferencz.

Ezen aranymondattal megvalósulása azonban csak akkor következik be, ha az emberek a „tisztaság” követelményeit ismerik és azoknak érvényre-emelésén kedvvel is fáradoznak.

Sajnos azonban, hogy még mindig, részint közönyösségből, de legtöbbször tudatlanságból, sokszor merényletet intéznek „a tisztaság” ellen. A merénylet-intézők biztosan nem ismerik az idézett mondatot, s ha igen, nem gondolják meg ama mondat értelmét; de nem gondolják meg azt sem, hogy az egészségöket, mely pedig dr. Walter Gyula szerint: „a lélek és a szív kellő műveltségével párosulva azon alap, a melyen a földi boldogság a legbiztosabban épül és nyugszik”, mindenkorra tönkre tehetik.

A sürgős teendő tehát nem más, mint „a tisztaság” erős terjesztése mindenfelé. A „tisztaság” terjesztése érdekében, az iskolától várható legtöbb; igen ám, de csak akkor, ha „a tisztaság”, és iskola egymással kebelbarátságban vannak. Csakhogy fájdalom, eme

barátság még sokfelé nem örvend főnállásának. Egy kis körszemlélt tartva az ember valóban csodálkozik, hogy még mindig, sőt még most is milyen sok község iskolájában föltalálhatók a „tisztaság” illetőleg a valódi állapottok. Számos helyen még mindig csak: piszkos, ódon kis rozoga iskola épületnek nevezünk; pedig hát „a tisztaság” előmozdításában és annak céljából mindenek előtt multhatlanul szükséges az iskolaépületnek tisztasága, csinosága. Nagyon ügyesen szól idevonatkozólag Gönczy Pál, midőn azt mondja: „Különös gondot kell fordítani arra, hogy az iskolaépület külső alakja csinos és tiszta legyen. Az iskolaépület külső szépsége kellemes benyomást tesz a gyermekekre, kiket a csinoság is édesget az iskolához. E mellett hallgatagon műveli a gyermekek izlé-lesét, maradandóvá teszi bennök a szép és tiszta érzetet, s észrevétlen neveli őket arra hogy egykor saját lakhelyöket, házukat, valamint azok környezetét lehetőleg csinosá, széppé és tisztává tegyék.

A tisztaságnak könnyebbszerű létrehozása céljából, megkívántatik a tanterem elegendő magassága és világossága is. A falak egyszerű fehér színrre legyenek meszelve; továbbá igen fontos e tekintetben, a tanterem, padlózatának milyensége. A padlózat lehet: agyagból, cementből, bethonból, as-

Városi közgyűlés.

— Tartott Zomborban 1894. júl. 12-én. —
(Vége.)

Egy új szabályrendelet is előterjesztett a színházi s egyéb nyilvános előadások alkalmából előforduló rendzavarások elleni intézkedés tárgyában.

Dr. Molnár Gyula: helyesli a szabályrendelet alkotását, de kéri a rendőrség által netán elkövethető tapintatlan föllépés elkerülése céljából a szabályrendeletbe fölvétetni, hogy a tetszés vagy nem tetszés szokásos nyilvánítása rendzavarásnak nem minősíthető.

Dr. Gertinger Pál: miután a szabályrendelet botrányos magaviseletről szól, fölöslegesnek tartja annak fölvételét a szabályrendeletbe, a mi magától is értendő, s a mi a rendőrség tapintatára lehet bízni.

Dr. Molnár Gyula: a rendőri tapintatra semmit se lehet bízni, jóllehet a jelenlegi vezetés ellen semmi kifogás nem emelhető. A szabályrendelet évtizedekre szól s abba oly intézkedést, mely a rendőrségnek utmutatásul szolgál, s mely a közönséget vexálásoktól megóvjá, föl kell venni.

A többség a szabályrendeletet az ajánlott szövegében fogadja el.

Különféle zárszámadások következtek azután, melyek sommásan vétettek tudomásul.

Thurszky Jenő 4 heti szabadságát kér, — megadatik.

Öz. Esztergamy Károlyné nyugdíja összesen 539 frtban megállapítatik.

A tisztviselők előleg iránti kérvényei elutasítottak, jóllehet egy tanár kérvénye mellett dr. Molnár Gyula föl is szólalt.

Ellenben Matarits Ferenc adóügyi díjnak buzgó szolgálataiért 100 frt jutalomban részesítették.

Öz. Fischer Péterné ingatlan megvétele iránti kérvénye jövő közgyűlésen fog érdemileg elintéztetni.

A megyei gazdasági egyesület tribün felállítását kérelmezi a löversenyterén. A közgyűlés 10 évre ingyentelket jöfölt ki s egyúttal a város díjaként 400 koronát ajánl föl oly kikötéssel, hogy 200 korona kizárólag zombori gazdák lovainak díjazására fordit-

tassék, 200 koronáról pedig az egylet szabadon rendelkeznek.

Latinovits Ernő s társai vasúti engedélyesek bejelentik, hogy új ügyvédjük Mandl Pál.

A tanköteles gyermekek összeírása jövőben a tanítók feladata lesz, a kik azért 20—20 frtnyi díjazásban részesülnek.

A zombori Takarékpénztár betérjeszű 5000 koronás alapítványa alapító oklevelét, mely jóváhagyás végett a közoktatásügyi miniszterhez terjesztetik föl. Az alapítvány kamatait a középkereskedelmi iskola tanulói fogják élvezni.

Zarits Jakab súlyos betegsége folytán 4 heti szabadságot s 50 frt segélyt kap.

Lallosevits István aljegyző 14 napi szabadságot kap.

Aradszky 120 frtnyi előleg-kérvénye teljesítettik.

A megvalasztott Szabó s Balás a közgyűlés színe előtt leteszi a hivatalos esküt, mire a közgyűlés véget ért.

Hirek.

— A Szemző-féle hidkarfalak.

Egész hősköltelemny már az, ami ezeket az ártatlan hidkarfalakat körülveszi, melyek azonban a városi hatóságok önkénykedéséi folytán immár megszüntek létezni. A hősköltelemny meséje röviden a következő: Egy szép napon néh. Csihás Benő polgármester megpillantja a bajai uton Szemző István haza előtt annak izléssel s csinnal fölépített hidkarfalait. Ejh ha! beh szép! gondolja a polgármester úr, akinek tagadhatatlanul voltak szépészeti érzékei. De kinek engedelméből emelte föl Szemző István, az ellenzék vezére, ezt a csinos hidkarfalat? Felel ra hűséges vazallusa, a rég idő óta csendes Vaiter Nándor: engedély nem kellett hozzá, de viszont semmi se állja annak útját, hogy mi az ellenzékéi vezért fölbosszantsuk. S legott rákontraž Gergurov Milán főmőnök, hogy: csippentünk le egy ujnyit abból a hiból. Eppen egy ujnyit a bosszantás okáért. S így lőn. Kiadott az ukaz, hogy a hidkarfalakból egy ujnyit le kell csippenteni. Szemző István megkísérelt ebben az országban közgazgatási uton elégteltet kéri a bosszantásért s kimutatja, hogy azok a hidkarfalak, éppen az egy ujnyit magasabb voltak által használhatók s a nélkül czelszerűtlének. Hagyják meg tehát úgy, a hogy vannak. Az első forum, a tanács józútt mosolyog a felebbzésre s azt feleli: azt az egy ujnyit le fogjuk csippenteni, már csak azért is. A második forum, a közgazgatási bizottság úgy találja, hogy nagyon ügyes vexatura az egy ujnyit hidkarfal lecsippentése s a dolog abban marad. A miniszter, a harmadik forum, midőn megérti a dolgok állapotját, eleinte haragra lobbán a hallatlan önkény fölött, s leküldi az iratokat pótlás végett. Ezalatt meginformálják azonban, hogy itt tulajdonképp egy ellenzékéi vezér bosszantásáról van szó, legott megnyíhúl a miniszter haragja s helybenhagyja a határozatot. Még egy rendkívüli föllüvizgálatot is eszközöl Szemző István s elő személyesen totyákos Széll Ignác, aki végigvizsgálta Bácsme gyét s minden rendben talált (!). Totyákos Széll Ignác alaposan megvizsgálta a dolgot s titokban fülebe sugta a polgármesternek, hogy „nagy szamarat tettetek édes haim! hiszen ennek a hidkarfalnak semmi hibája sincs!” — Megy Széll Ignác Budapestre referálni a miniszternek. Mit referált ő s mit referált kéz alatt más, nem tudni, denique az igazságos belügyminiszter helybenhagyta azt a tisztán személyi bosszantás céljából hozott határozatot, hogy le kell azokból a hidkarfalakból egy csipentnyit szelni. Megjött a határozat. A felhivatalos sajtó aznal közölte, hogy „finis.” Szemző István pedig azzal felelt, hogy egy csipentnyi helyett eltávolította az egész hidkarfalat. A mivel az ügynek vége lehetne. De kérdjük: szabad-e eltűnni, hogy jogállamban a polgárok tetszés szerinti bosszantás czéltáblájául szolgáljanak? Nem! S ezért az eset fölött napirendre térni nem fogunk.

Hátra van a sajtó, s hátra van a parlament. Mi ezen esetet egész terjedelmében a nagy közönség elé fogjuk tárni s kimutatjuk, hogy ez esetben a hatóság még látszólag se tudta megőrizni a komolyságot s ténykedése nem egyeb oly vexálásnál, a melyért eléggé megróni nem is lehet. Közlebb tehát az egész ügyet részleteiben meg fogjuk világitani.

— **Lobkovitz Rudolf hercegről,** ki mint mult számunkban megirtuk e hóban városunkba érkezik, a következő érdekes apróságok olvassuk: Herceg Lobkovitz Rudolf lovassági tábornok és budapesti hadtestparancsnok ur, ezeltűt 24 eszadevel, még mint százados Komáromban szolgált. Ez alkalommal egyszer a Dunafélde sáival, a part fölöl nagy jayveszékelt hallott. Oda siet és látja, hogy egy 13—14 éves fiu a folyamba zuhant és már-már elmerült a habok közt. A herceg nem sokat gondolkozott, a kardját ledobta és azon ruhástul a Dunába ugrott s a fuldokló fiut üstökénél fogva szerencsésen kihozta a vízből. — Mostanában Komáromban járt a herceg és ekkor a számos tisztelgő közt a 24 év előtt kimentett fiu, ma már meglett férfi is elébe járult, ismét megköszönve, hogy életét megmentette. A hadtestparancsnok ur nagyon örvendett, hogy ilyen hosszú idő után elébe került a halál torkából megszabadított ember.

— **Sensatiois hir.** A Magyarország szobati számban a következőket olvassuk:

— Csuka fogta kacsá. A tervbe vett alföldi haltenyésztes sikerében nincs okunk tovább is kédelkedni, sőt oly eredményeket biztosítunk neki, melyek páratlanul állanak a maguk nemében. Csakhogy a biztos siker megköveteli, hogy e haltenyészőkkel párhuzamban kacsá-tenyészőket is létesítsen az állam. De ne tőlünk kérje a tisztelt olvasó, hogy — miért? A választ megadja rá a *Zombori Hírlap*, mely „mint a vidéki sajtó egyik jól szerkesztett lapja” legutóbbi számban kerek számban száz hírrel lepte meg olvasóit, a mi sietett is következők százegeedik hirben tudatni közönségével:

* 100 hir. Azt hiszük, ez egyszer ez is ujdonságszamba mehet. — Lapunk szeszallatásánál latjuk, hogy e számunkban a hírek száma elérte a 100-at.

És e között a száz hir között meg van a válasz a fentebb említett nagyfontosságú kérdésre. Nem is keresi a szenzációt ez a hir, talán nincs is egész gondol megfogalmazva, a mi, — tekintve hogy 99 társa van, — egészen menthető; de mindenesetre óriási befolyással lesz a nagy halak tenyészésére, mert szól ez a hir a következőképen:

* Óriási halról beszélnek, mint rendes tudósítók írja, a *monostorszeghi* Ferenc csatornai telepen állítólag *oly óriás a hal, hogy nagy anyakacsákat húz le és esz meg.* Több szemtanu is van rá.

Oh, ezek a szemtanuk! *Az Arizona Kikker* is ezekre a szemtanukra hivatkozott, a mikor megírta a *szep pontyokról* szóló hírt. Egy szegény farmer tehenei egy időben nem adtak tejet, holott erre semmi különös okuk nem volt. A farmer meg is leste őket és arra a szomorú tapasztalatra jutott, hogy a rétről egy patakon jönnek át tehenei, a hol rendesen megállanak vizet inni. És itt volt a veszedelem. A farmer és ama bizonyos szemtanuk állítása szerint a patakban már várták a teheneket az éhes pontyok és mi-alatt a tehének nyugodtan szürösköltek a patak vizét, a szemtelen pontyok utolsó cseppig kiszopták a tejüket. — Szegény Arizona Kikker! mennyire eltörpül az ő hire az eleven anyakacsákat evő óriási halak mellett. Nem is igen kételkedünk mi abban, hogy az a hal megette Monostorszeghen az eleven kacsát, csak abban nem bízunk, hogy a zombori közönség is ily nyugodtan nyeli-e el azokat az anyakacsákat, a miket — saját bevallása szerint — százával bocsát világra a *Zombori Hírlap*.

— **Azon vakmerő lopás tettesei,** mely mint lapunk legutóbbi számban megirtuk, Gyurists György városi főjegyző kárára elkövetett, immár a rendőrség fogházában várják büntetésüket. Nikolits dr.

phaltból, kaucsukból, puha- vagy keményfából készített padlózat. Legczelszerűbb a keményfából készített padlózat; mert ez csinos, tartós és a mi fő, könnyen, tisztán tartható is, csak hogy nem volna-e ez egy kissé nagy luxus: iskolában keményfa padlózat?! A puha fa padlózat hátrányai, hogy hamar részekre támadnak az egyes deszkák között és ezekben a szenny és piszok szeretnek összegyülemelni; azonkívül zsúrolások alkalmával könnyen magukba szívják a nedvséget, s így a deszkák rothadni kezdenek, mi által az iskola levegője még fokozottan megromolhatik. Ha azonban mégis puhafa padlózat készűt, — mi általánosán divik, — akkor Langstaff szerint igen czelszerű a támadó részeket parafinnal beonteni, ezt lekötő a rothadás következtében fejlődő bűzt.

Az iskola padlózatát mindennap föl kell söpretni; Franciaországban ezt törvény diktálja. Sokan mondják: hogy nem lehet a tantermet tisztán tartani, mert ha sáros-esős idő van, a gyermekek sáros lábbelijökkel csakhamar eláthatják a padlózatot. Ezen is lehet segíteni. Legyen a bejáratnál egy láb-beli tisztító. A teremben pedig, a merre a gyermekek járkalnak, tehát a padsorok között legyen egy rásos falkészűlék elhelyezve, ezen a sár keresztűl hull s a tanítás után könnyen eltávolítható lesz.

(Vége köv.)

tiszteletbeli főkapitány egyik conventió besugójától értesült, hogy a sztanisiczi cigányok a tett elkövetésének éjjelen több mulatólyan megfordultak; s nagyobb költséget vittek véghez. E nyomon indulva kiderítette, hogy Kovács Joskicza lopásért már több ízben büntetve volt sztanisiczi cigány, nem kevésbé rovott előéletű Kolompár Vilmos és Konez Lajos cigányok társaságában Lalossevits Péter nemzeti-miliciszi-utcai vendéglőjében tegnapelőtt mulattak, s azután ugyanott aludni tértek. Kovács Joskicza előadása szerint mikor a háznép lefeküdt, a három jó virág a kerítésen keresztül mászva, elment egy kissé keresztül nézni. Mikor Gyurisits főjegyző lakásához érték, Kolompár Vilmos észrevehette, hogy az ablak nyitva van, felszólította Joskiczát, hogy masszon be az ablakon, s hozzon ki onnan valamit. Kovács Joskicza nem mondatta ezt magának kétszer, hanem bemászott az ablakon, s kihozta az órát láncostul, s egy öltözet ruhát. Csak az utcán, mikor az öltözet ruhát vizsgál-gatni kezdtek, veték észre, hogy abban pénz-tárca s hogy a pénztárczában pénz is van. Ezen aztán testvériesen megosztózkodtak, de mert Kovács Joskicza részegebb volt, mint a másik két társa, az a két jó barát azzal hálalta meg Kovács Joskicza közre-működését, hogy az ő részét is újra ellop-ták. Csakis „erélyes” fellépésének köszön-heti, hogy az ő „becsülettel” megszolgált részét visszakapta. De hát nem sok hasznát vehette, mert tegnap egyszerre csak ott ter-mett Nikolits főkapitány, s rövid vallatás után kivette belőle a tényállást, s csakhamar ta-nuk előtt felástak az elrejtett ruházatot és órát. A pénz már az asszonyok kezén volt, s 30 forint híjával az is megkerült, s így rendőrségünk ez a fogása határozottan sike-rülnek mondható.

— **A zombori Tóth Kálmán kör** által rendezett művészeti és dalestély ma kitünően sikerült. A közreműködők mind-annyian sokkal többet nyújtottak, mint a mennyit műkedvelőktől várni lehet. Erre a sikerült estélyre különben lapunk legköze-llebbi számában visszatérünk.

— **A haza vándor lantosa Zom-borban.** Városunk sem lett méltatlanul mellőzve. Hazafi Veray János, a haza vándor lantosa a „világ körüli” körútjában hoz-zánk is „megérkezett”, és költi megrovásait és árulja „piczulás” poémait, nagy hangon hirdetve,

„A ki vesz, annak lesz,
A ki nem vesz, beteg lesz.”

Ilyen nyári hőségben pedig nagy oka lévén az emberhiának félni a colerától, hát akkor csak mégis inkább a vándor lantos verseit tessék vásárolni.

— **Szerb zúgolódás.** Az újvidéki Zasztava a nemzetiségi tanítók magyar nyel-vű tanfolyamát, a nemzetiségek elleni táma-dásnak nevezi, s teljes erejéből igyekezik bizonygatni, hogy a szerb tanítóknak ez a legujabb megterhelhetése nem egyéb, mint a szerbek elleni igazgatás. Az illetékes „sovinisz-tikus.körök”, akiknek agyában a magyarosításnak ez a legujabb neme megszülemlt, nagyon csalódnak, ha azt hiszik, hogy ily uton és módon czélba vett tervüket megva-lósíthatják. Epp ellenkezőjét fogják elérni annak, amit elérni kívánnának. A gondolat maga, hogy nemzetiségi tanítók teljesen el-sajájtítsák a magyar nyelvet, s tiszta debre-czeni dialektusban oktassák az apró szerb csemeteket, szerinte képtelenség. A szerbeket megmagyarosítani nem lehet. A magyar nyelvű tanfolyam intézménye pedig csak elke-seredést szül azoknál, akiket a magyar szovinisz-ták meghódítani igyekeznek.

— **Birtokvásárlás.** Dungserszky Lázár ismert bácska nábob, mint halljuk, tíz millió forintért megvette gróf Harnon-court Félix écskái és lázár földi harmincz-ezer holdas birtokát.

— **Fenyegetőznek a mezei szo-czialisták.** Mamusich Lázár szabadkai pol-gármester f. hó 8-án egy levelezőlapot kapott, melyen egy mezei szocialista munkás követ-

kezőképen fenyegetőzik: „tisztelt polgármes-ter ur, mi szabadkai mezei munkások felkér-jük arra, hogy a ránk következő 895 évre munkarendi szabályozás vége menjen, hogy a munkások is élhessenek, mert máskép ku-ruccz világ következik mind a gazdára, mind az urakra, mert a mai korszak olyan, hogy a gazda részeseivel 20—30 krjával végeztet minden munkáját és 40—50 krajczárér dolgoztat regel 3 órától este 8-fél 9, hát akinek van 4 vagy 5 családja, hogyan élhet az meg, hanem az egész összes munkás azt akarja, hogy még ez évben hívja össze az ülést ha-tározanak a munka rend felett, hogy a gazda kamat nélkül adja ki a rész és munkaidő 6-tól 6-ig, ha ezek nem létesülnek, akkor lassa hogy jövőre mit arat az egész munkás össze csatlakozik, és tönkre teszi a földbirtokos minden vetését és csapatosan megütünk kérmí élelmet, vagy élet vagy halál, enek meg kell lenni, isten parancsolja.”

— **O-Becseiek bűnpöre.** Emilitettük nemrég, hogy Ó-Becsen egy négy tagból álló társaság furlangos módon csalt ki Zsigurszky Mita gazdaembertől 500 forint. Zsigurszky fia a börtönben van s a jeles négyes azzal vonult be hozzá, hogy ők a fiut kiszabadítják. A művelet alkalmával a banda egyik tagja, Antal Karoly, mint törvényszéki vizsgálóbíró szerepelt. Az újvidéki törvényszék, mint ó-becsei levelezőnk jelenti, a város lakossá-gának nagy érdeklődése mellett tegnap tar-totta meg ez ügyben a végtárgyalást. A vád-lottak közül Vancsik Ferenczet három és fél, Zsikits Szavát három, Antal Károlyt egy évre, Prodanov Józsejt hat havi fogságra ítélte.

— **Tüzek Csantavéren.** Csantavéri levelezőnk az ott e héten lefolyt tüzesetek egész sorát írja le. Hétfőn Szaloki István háza gyuladt ki, zsindey teteje a nagy szárazságban rövid pár pillanat alatt a lángok martalékává lett. A ház biztosítva volt. Kedden Sinkovits István gazdának nádas tetejű ta-nyágya a mellékepületekkel együtt égett el eddig ismeretlen okból. Tegnap pedig Buch-wald Mórícz udvarán levő szalmakazal gyu-ladt ki, itt azonban sikerült a tüzet elnyomni mielőtt az nagyobb kárt okozhatott volna.

— **A Duna áldozata.** Ismét egy ál-dozata van a felügyelet nélküli fürdőzésnek. Mint apatini levelezőnk értesít, Pirj Ferenc ottani lakos 15 éves fia f. hó 11-én fürdés közben a Dunában lelta halálát. Hulláját még nem találták meg.

— **A „szabadkai löverseny egye-sület” választmánya f. hó 15-én (vasárnap) d. e. 9 órakor a „Barány” szálloda kister-mében ülést tart. Targy: a „szabadkai löver-seny egyesület” által f. évi október 7-én tar-tandó versenyen, az igazgatóság által előter-jesztett verseny-feltételek és lődíjazás elfo-gadása és helyben hagyása.**

— **Szomorú vég.** Budapestről, egy Szegeden is ismert férfi szomorú végét je-lentik. Gombos Gábor, Zenta város egykori polgármestere, a vidék társadalmában előkelő szerepet játszott vagyonos ember, meghalt egyik budapesti elmegyógyintézetben, hova gyógyíthatlan elmebaja miatt vitték. A szo-morú végét ért Gombos Szegedről nősült s igen kedvelt embere volt a régi időben a társaságnak.

— **Romboló orkán.** Bajáról jelenti tudósítónk, hogy ott tegnap délután 6 órakor roppant orkán dühöngött, mely 20 perczig pusztított mindenfele. A dunai malmokat a partra vetette, a városban több épületet erő-sen megrongált, a honvédkaszárnya tűzfalának bádög tetejét levitte, a gyümölcsöt a fákról levette s a termő ágakat darabokra törte. A kár jelentékeny.

Törvényszéki csarnok. Radimeczky öröksége.

(A kulai adóhivatali okirathamisítások és sikkasztások bűnpöre.)

A zombori kir. törvényszék mint fenytő bíróság meghozta vád alá helyezési határo-zatát a hírhedt kulai adóhivatali bűnpörben. A négy ivre terjedő vádirat nem keve-

sebb — mint 52 egyént helyez vád alá, ellenben körül-belül 100 vádolt egyén ellené-ben az eljárást beszünteti. A főbűnöst — Nagy Sándort dr. Molnár Gyula védi.

Itt adjuk egész terjedelmében a tör-vényszék végzését:

3711 sz.

btv. 894.

Ó Felsőge a király nevében!

A zombori kir. törvényszék, mint bűn-tető bíróság család és más büntetendő cse-lekménynyel terhelt Nagy Sándor és társai elleni bűnyűgyben, melyben a kir. ügyészszék 3107 k. ü. 894. sz. a tett indítványt, a mai napon tartott zárt ülésében következőleg

végzett:

1) fogva levő Nagy Sándor nemes-miliciszi születésű 29 éves, volt kulai kir. adóhivatali tiszt vizsgálati fogságának fenntartása mellett a btk. 393. §-ában meghatá-rozott közokirathamisítás büntette, úgy a btk. 398. §-ban meghatározott közokirathamisítás büntette,

2) fogva levő Horváth Károly nagy-atádi születésű 39 éves volt adóhivatali dny-nok a btk. 393. §-ban meghatározott, úgy a btk. 398. §-ban meghatározott közokirat-hamisítás büntette miatt a btk. 61. §. 2. pontja alapján mindkét büntetetre nevezte mint bűnségd vizsgálati fogságának fenntartása mellett,

3) Pipos Gábor gyulafehérvári szüle-tésű, 28 éves, volt adóhivatali tiszt vizsgá-lati fogságának fenntartása mellett a btk. 391. §-ban meghatározott, a btk. 392. §-a szerint büntetendő közokirathamisítás büntette miatt mint tettes, úgy a btk. 394. §-ban meghatározott közokirathamisítás büntette miatt mint tettes, úgy a btk. 61. §. 2. pontja alapján mint bűnségd,

4) fogva levő Márton Imre okányi szü-le-tésű, 41 éves, volt községi földadó nyil-vántartó vizsgálati fogságának fenntartása mellett a btk. 393. §-ban meghatározott köz-okirathamisítás büntette miatt a 69. §. 2. pontja alapján, mint bűnségd, úgy a btk. 391. §-ban meghatározott s a btk. 392. §. szerint büntetendő, közokirathamisítás büntette miatt, továbbá a btk. 355. §-ban meg-határozott s a btk. 356. §-a szerint minős-ülő sikkasztás büntette miatt, mint tettes,

5) fogva levő Irházi Ferencz nagykö-rösi születésű, 27 éves, volt adóhivatali számszisz vizsgálati fogságának fenntartása mel-lelt a btk. 393. §-ban meghatározott közokirathamisítás büntette miatt a btk. 69. §. 2. pontja alapján mint bűnségd,

6) szabadlapon levő Knefli József a btk. 393. §-ban meghatározott közokiratha-misítás büntette miatt a btk. 69. §. 2. pontja alapján, mint bűnségd, úgy a btk. 391. §-ban meghatározott s a btk. 392. §-a szerint büntetendő közokirathamisítás büntette miatt a btk. 69. §. 1. pontja alapján, mint felbújtó; továbbá a btk. 355. §-ban meghatározott s a btk. 356. §-a szerint minősülő sikkasztás büntette miatt mint tettes,

7) Bernhardt, György és társai számsze-rint 52-en a btk. 355. §-ban meghatározott s a btk. 356. §. szerint minősülő sikkasztás büntette miatt, mint tettesek. Szakáll János a btk. 341. §-ban meghatározott s a btk. 392. §. szerint büntetendő közokirathamisítás büntette miatt a btk. 69. §. 2. pontja alapján, mint bűnségd vád alá helyeztetnek.

(Folyt. köv.)

Egészszelyem, mintázott Fou-lárdokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig — va-lamint fekete, fehér és színes szelyemző-veket 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, kockás, csikos, virágos, damasztolt minő-ségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és aránylatban) szál-lit póstaber és vámmentesen a privátneg-rendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) szelymgyára Zürichben. Min-ták póstafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőla-pokra 5 kros bélyeg ragasztandó

HIRDETÉSEK.

Egy, Zomborban 18 év óta fennállott nagy ismerettséggel s forgalommal bíró

czipész-üzlet

teljesen berendezve azonnal szabadkézből eladó.

Bővebb értesítést nyújt a Zombor és Vidéke kiadóhivatala. 3—3

A zombori iparosok árucarnokában egy új

Zongora

és
CONSOL
olsón eladó.

A ki olsó s jó bort kíván venni

forduljon e czélból

BRUMMER KÁLMÁN

zombori kereskedőhöz.

Fehér és sillerbor literje 16 kr. A venni szándékozónak jó lesz a vétellel sietni, addig, a míg a készlet tart. 2—3

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a fölcztan, Frey-féle házban, volt Butterwalter helyiségében, csinosan berendezett, és a követelményeknek minden tekintetben megfelelő

divatáru-üzletet

nyitottam, hol minden e szakmába vágó tárgyak, nevezetesen: a legjobb minőségű, vásznak, kávé asztal terítékek, és a mostani időnyre szükségesendők fűdőruhák u. m. fűdőköpenyek, terítők, és floutir törülközők nagy választékban kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Vidákovits György.

Vasuti vendéglő!

A szöntai vasuti állomás mellett levő „Vendéglő a vasúthoz“, mely 3 szoba, konyha, kamra, pincze, istálló, fészter és jégveremből áll, és a mely egy jó tekepályával is el van látva, 3 vagy 6 évre bérbeadandó, esetleg kedvező feltételek mellett örökáron is megvehető.

Közelebbi értesítés alulírott tulajdonosnál szerezhető

Guttman József
Szöntán.

2—3

Egyéves önkéntesek lehetnek

azon ifjak is, kiknek érettségi bizonyítványuk nincsen: sőt **középsiskolát sem végeztek** s így rendes besoroztatásuk esetén három évi katonai szolgálatra volnának kötelezve, ha valamely csász. és kir. hadtestparancsnokság előtt a szabályszerű aspirans-vizsgát leteszik, amelyre megfelelő szorgalom mellett **néhány hónap** alatt előkészülhetnek.

Válaszbélyeggel felszerelt levelekre részletes felvilágosítást ad

Landesmann Lipót
igazgató. SZABADKÁN.

NB: **Besorozott** hadkötelesek **már** nem bocsátatnak vizsgára.

KLYTHIA A BŐR ÁPOLÁSÁRA.
Az arcbőr szépítése és finomítása. **ZSIRPUDER.**

Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rozsa-szín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

TAUSSIG GOTTLIEB

finom toilette-szappanok gyárosa és illatszerek főraktára
Bécs 1. Wollzeile 3. sz.

Kapható: a legtöbb illatszert-, drogua- és gyógyszerárakban.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár-részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és iroda:

VI., külső váci-út 29—35.

IRODÁK:

Városi iroda és raktár:

Podmaniczky-utca 14.

Fiók raktár:

Kerepesi-út 77. sz.

Gőz- és járgány-cséplőkészülék, számos első díjjal kitünt. SCHLICK-fele szab. 2 és 3 vasu ekék, **mélyítő és egytetemes aczél-ekék** eredeti SCHLICK- és VIDATS-fele egyvasu ekék, talajmivelő-eszközök, valamint

Schlick-féle sz. „Haladás“ sorbavető-gépek.

Takarmánykészítő gépek, daralók, őrlőmalmok és minden-nemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekető és marokrakó aratógépek és fűkaszáli gépek, szállítható mezei vasutak stb. stb.

Előnyös fizetési feltételek. — Legújanyosabb árak.

Arjegyzékek ingyen és hármentve.

